

Opetusministeriö

Undervisningsministeriet

Utbildning

Forskning

Kultur

Idrott

Ungdom

Undervisningsministeriets strategi 2015

Undervisningsministeriets publikationer 2003:34

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Undervisningsministeriet
Sjötullsgatan 10, Helsinki
PB 29, FIN-00023 Statsrådet, Finland

<http://www.minedu.fi/julkaisut/publikationer/index.html>

Layout: Ahoy!

Bild: Kuvaario

Tryck: Yliopistopaino, Helsinki 2003

ISBN 952-442-529-7 (hft.)

ISBN 952-442-558-0 (PDF)

ISSN 1458-8110

Undervisningsministeriets publikationer 2003:34

Bildningen och kulturen vår framtid

Utbildning och kultur angår oss alla, som individer och som samhällsmedlemmar. Jämlika utbildnings- och kulturtjänster är grunden för det nordiska välfärdssamhället. Genom att trygga dessa tjänster, tryggar vi hela befolkningens mentala, fysiska och ekonomiska välfärd.

Genom sin verksamhet skapar undervisningsministeriet förutsättningar för individuella val och tryggar bildning och kultur med verkningar i samhället. Kompetens, kreativitet och innovativitet är hörnstenar i ett dynamiskt samhälle. Bildning och högtstående kultur skapar välfärd och öppnar möjligheter till framgång för det finländska samhället, nu och i framtiden.

Helsingfors den 18 februari 2003

Undervisningsminister Maija Rask

Kulturminister Kaarina Dromberg

Kanslichef Markku Linna

Strategin är förankrad i undervisningsministeriets värderingar

bildning, kultur, jämlikhet, kreativitet och välfärd

Som sakkunnig i utbildning, forskning, kultur, idrott och ungdomspolitik samt kyrkliga frågor har undervisningsministeriet det samhälleliga ansvaret för att bildningen, kulturen och välfärden främjas i nationen. Ministeriets verksamhet har vittgående verkningar för olika samhällsfunktioner, hela befolkningen och den enskilda individens levnadslopp. Vi tryggar de grundläggande förutsättningarna för utbildning, forskning och kultur samt skapar möjligheter för individernas livsval.

Undervisningsministeriets strategi 2015 är en långsiktig syn på vilka målsättningar och medel som får vår vision, verksamhetsidé och våra värderingar att uppfyllas. Strategin stakar ut riktningen för utvecklingen inom verksamhetsområdet. Beredningen har beaktat medborgarna och intressegrupperna. Strategin svarar mot de behov som riksdagens och statsrådets politiska styrning, verkställigheten av deras beslut samt beredningsarbetet för med sig.

Strategin innehåller en syn på framtida utmaningar i omvärlden, verksamhetssektorn, det finska samhället och den internationella miljön och på målen inom dem.

Strategi 2015 lägger också fram en syn på ledningen av ministerieorganisationen och dess utveckling. Väsentligt är att identifiera trender i omvärlden och påverka utvecklingen, liksom även att följa verkningar och effekter. I måluppfyllelsen framhävs vikten av en fungerande och effektiv organisation.

Internationaliseringen, de demografiska förändringarna, den ökade betydelsen av information, kompetens och kreativitet visar förändringarna i omvärlden

Internationaliseringen, den globala ekonomin och Finlands integrering i Europeiska unionen har betytt att världsekonomens konjunkturen och konkurrens effekter allt tydligare sträcker sig även till vårt land. Vikten av forskning, innovationer och produktutveckling samt över huvudtaget specialkompetens på toppnivå, framhävs som en del av den globala konkurrenskraften. Finlands internationella framgångar bygger på högtstående utbildning och forskning, kreativitet och en särpräglad nationell kultur samt modern informations- och kommunikationsteknik. Parallellt med globaliseringen

framträder betydelsen av det regionala och lokala. Detta syns i att lokala kulturyttringar, seder och värden fortfarande har en central betydelse för identiteten, både för individerna och för gemenskaperna.

Centrala frågor i Europeiska unionen under den närmaste framtiden är utvidgningen, kompetensfördelningen och beslutsprocesserna samt det politiska samarbetet, i synnerhet i förhållandet till utomstående länder. Målet är att stärka unionens konkurrenskraft. Arbetet och möjligheterna att påverka inom EU kräver en klar nationell syn och målprioritering. Betydelsen av att vi deltar i EU:s utbildnings-, forsknings-, kultur- och ungdomsprogram blir allt större, likaså möjligheterna att påverka de avgöranden som skall träffas och de fortsatta åtgärder som skall vidtas i EU:s strukturpolitik, när strukturfondernas pågående programperiod löper ut 2006.

I och med internationaliseringen, bland annat, fortsätter det finländska samhället att förändras mot större mångfald och variation i de kulturella värderingarna. Traditionerna har förlorat i betydelse som värdegrund och rättesnöre. Individens möjligheter att välja karriär och livsstil fortsätter att öka. Speciellt

när det gäller ungdomar är det viktigt att de har tillräckliga färdigheter att göra sina val och förmåga att tillgodogöra sig de möjligheter som utbildningen och kulturen erbjuder. Kulturell mångfald, etnisk invandring och transnationell påverkan ökar den nationella kulturpluralismen.

Befolkningens åldersstruktur kommer under de närmaste två årtiondena att förändras i snabb takt. Landets folkmängd och befolkningsstruktur påverkas markant när de stora årsklasserna åldras. Befolkningsökningen avstannar och en minskning tar vid i början av 2020-talet. De ungas andel av befolkningen minskar, medan andelen äldre växer. Ungdomen spelar en strategisk roll i utvecklingen; i utbildning, delaktighet och deltagande. Avgången från arbetslivet på grund av ålder inverkar även på utbildningsbehoven. En central utmaning för utbildningssystemet under den närmaste framtiden är att höja kompetensnivån hos hela befolkningen. Satsningar som främjar livslångt lärande och inläring i arbetet bidrar till att den åldrande befolkningen stannar kvar i arbetslivet. Utbildnings-, kultur- och idrottstjänster främjar egna initiativ samt mentalt

och fysiskt välbefinnande.

Migrationen har tilltagit. När arbetskraften och servicen koncentreras till vissa områden, uppstår det en risk att arbetskraftsbehov och utbildning inte möts, att i synnerhet ungdomar får problem med utbildnings- och sysselsättningsmöjligheter, och att regionala skillnader i servicen framträder. Ett välfungerande nät av utbildnings-, kultur- och fritidstjänster är en central attraktionsfaktor på regional nivå. Regional framgång gynnas av högskolornas forskningsverksamhet, samarbete mellan företag och läroanstalter, informations- och kommunikationsteknologi samt en kulturindustri som bygger på kreativ kompetens.

Långsiktiga prognoser visar att arbetslöshetsnivån kommer att sjunka och sysselsättningsgraden att stiga. På kort sikt inträffar fluktuationer på grund av konjunktur- och säsongväxlingar. Sysselsättningsläget påverkas väsentligt av den ekonomiska tillväxttakten och av arbetskrafts- och utbildningspolitiska åtgärder. Som en följd av att befolkningen åldras minskar antalet personer i arbetsför ålder och tillgången på arbetskraft försvåras. Hotet om brist på arbetskraft växer

och flaskhalsar på arbetsmarknaden blir vanligare. Bland den åldrande befolkningen finns gott om outnyttjade arbetskraftsreserver. När de unga åldersgrupperna blir mindre framhävs deras relativa betydelse som framtida resurs. Det är viktigt att förbättra förutsättningarna för rekrytering av invandrararbetskraft.

Information och kunskap är en allt viktigare faktor i produktionen. Informationsbaserat arbete, kunskapsekonomi och innehållsproduktion är områden som växer markant. Efterfrågan på arbetskraft ökar i synnerhet på de informationsintensiva områdena. Yrkesstrukturen utvecklas på alla områden mot allt högre krav på kunskaper och kompetens. Informations- och kommunikationstekniken tränger in i alla arbetsuppgifter som ett oundvikligt element i all grundläggande kompetens. IT-samhällsutvecklingen kräver att man fäster särskild uppmärksamhet vid att demokrati och social jämlikhet förverkligas. IT-samhället ställer också nya krav på upphovsrätten.

Den gynnsamma utvecklingen inom nationalekonomin, den ekonomiska grundstabiliteten och företagets goda konkurrenskraft har lett till att Finlands konkurrensför-

måga över lag hör till världstoppen i början på 2000-talet. Utbildningen, forskningen, högteknologin och nyttiggörandet av den, den offentliga sektorns tillförlitlighet samt de finländska värderingarna och attityderna har bidragit till den positiva utvecklingen. Men läget i den offentliga ekonomin är kärvt. Principerna för EU:s ekonomiska politik, den nationella ekonomiska politiken och statsskulden lovar inte heller i fortsättningen någon större rörelsefrihet. Harmoniseringen av beskattningen i medlemsstaterna i EU innebär för Finlands del ett tryck på lägre skattegrad, vilket kan leda till mindre skatteintäkter och därmed minskad rörelsefrihet i den offentliga ekonomin.

Välfärdssamhället är med sina jämlikhetsmål en faktor som på ett centralt sätt stipulerar framtidens samhälle. Ett problem på sikt är finansieringsunderlaget för de offentliga tjänsterna och förmånerna, liksom även frågan om vilken sektor - den offentliga, privata eller den tredje sektorn - som skall producera vilka tjänster. Den offentliga ekonomins andel av nationalekonomin ökar knappast. Den åldrande befolkningen skapar via ökade pensions- och omsorgsutgifter och arbets-

kraftsbortfall ett tryck på den offentliga ekonomin. Med tanke på tjänsterna för medborgarna kommer utvecklingen av kommunernas ekonomi och servicestruktur att spela en väsentlig roll. Hur förhållandet mellan stat och kommun utvecklas, vilka avgöranden som träffas i finansieringen av kommunernas verksamhet och vilka val kommunerna själva gör när de ordnar sin service, anger riktningen för den kommande utvecklingen av den finländska välfärdsstaten.

En betydande del av kulturen, konsten, ungdomsarbetet och idrotten utövas via medborgarverksamhet. Medborgarverksamheten erbjuder möjligheter att delta, bli delaktig och påverka. Verksamheten ger verktyg för medborgarfostran och livshantering samt förebyggande av utslagning. Skolans betydelse i delaktigheten och deltagandet har framhävts. Innehållen i medborgarverksamheten har blivit brokigare, det har blivit mindre vanligt med långa engagemang i föreningsarbete, föreningskulturernas betydelse har försvagats och den projektinriktade verksamheten ökat. Ungdomarna deltar, agerar, påverkar och tar ställning, men allt mindre via sedvanliga institutionella och politiska påverk-

ningskanaler. Arbetet med att utveckla ett medborgarstyrt samhälle och förnya demokratin är på ett väsentligt sätt förknippat med att medborgarna har tryggade möjligheter att påverka beslutsfattandet.

Vision

Finland är ett nordiskt välfärdssamhälle där utbildning, kultur och vetenskap är de centrala framgångsfaktorerna för medborgarnas välfärd och landets ekonomi och utvecklingsnivå.

Verksamhetsidé

Undervisningsministeriet svarar som en del av statsrådet för utvecklingen och det internationella samarbetet när det gäller utbildnings-, forsknings-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitik. Ministeriet främjar bildning och kultur, skapar förutsättningar för kunskap och kompetens, livslångt lärande, kreativitet och medborgarnas deltagande och välfärd.

Våra värderingar är jämlikhet, utveckling, kreativitet och välfärd

I ett högutvecklat samhälle värdesätts kultur, fostran, utbildning och vetenskap. Utvecklingen bygger på kunskap, kompetens, kreativitet och mänsklighet samt principen om livslångt lärande. En högutvecklad nation skapar medvetet sin egen nationella identitet och har förmåga att handla målinriktat vid internationell växelverkan.

Kreativitet är en källa till utveckling; innovativitet och framåtanda tecken på utveckling. Ett villkor för en fruktbar kreativitet är förutom att mångfald värdesätts, vetenskapens, konstens, kulturens och medborgarverksamhetens frihet i fråga om innehåll och form. I ett dynamiskt samhälle värdesätts såväl initiativrikedom, aktivitet och företagsamhet som kollektivt ansvar och engagemang.

Internationell konkurrenskraft, en välfungerande ekonomi och god sysselsättning lägger grunden till välfärd. Inom dessa element tillämpas principerna för en hållbar utveckling. För att kunna främja en hållbar utveckling behöver vi en ekonomisk och social helhetssyn på utvecklingen, där även miljön

beaktas. Välfärden är förknippad med den individuella och kollektiva glädjen att göra och uppleva samt kompetensutveckling. Den andliga, fysiska, sociala och kulturella välfärden rör hela befolkningen. Det mänskliga kapitalet är en central social och ekonomisk välfärdsfaktor.

Ett demokratiskt samhälle präglas av jämställdhet mellan könen och jämlikhet mellan generationer och regioner. I ett samhälle på väg mot kulturell mångfald får tolerans en framskjutande plats. De offentliga tjänsterna riktas jämnt till hela befolkningen. Alla medborgare måste ha möjlighet att skaffa sig utbildning. Medborgarverksamhet, delaktighet och deltagande ger individerna möjligheter att förverkliga sig själva och påverka utvecklingen i samhället.

Strategiska nyckelområden på undervisningsministeriets verksamhetsområde

Det är viktigt att:

utbildningsmässig och kulturell jämställdhet tryggas

personlig utveckling och inlärnin g främjas

möjligheterna till delaktighet och deltagande ökas

samhällets kulturella och ekonomiska konkurrenskraft stöds

den internationella interaktionen diversifieras

verksamhetsområdets resultat förbättras

Utbildningsmässig och kulturell jämlikhet tryggas

Lika möjligheter till utbildning och kultur är grunden för den finländska välfärden. Jämlika och mångsidiga möjligheter för olika befolkningsgrupper och regioner till utbildning och kulturtjänster tryggas. Den offentliga sektorn svarar för förutsättningarna för att välfärden och jämlikheten skall kunna genomföras i praktiken. Till undervisningsministeriets ansvar hör att skapa förutsättningar för den utbildningsmässiga och kulturella jämlikheten.

Alla skall ha möjligheter till utbildning och kultur

Utbildning och kultur skall vara tillgängliga för alla som bor i Finland, oberoende av ålder, kön, nationalitet, språk, hälsotillstånd eller handikapp, social ställning och förmögenhet.

Undervisningsministeriet skapar förutsättningar för lika möjligheter till utbildning och kultur i olika befolkningsgrupper.

Utbildning och kultur är grunden för personlig intellektuell utveckling och ekonomisk välfärd. Utbildningspolitikens mål är att utbildningsnivån och kompetensen hos alla åldersklasser motsvarar samhällets och arbetslivets krav. Utbildningsutbudet måste göra det möjligt för alla befolkningsgrupper att skaffa sig tillräcklig all-

mänbildande och yrkesinriktad utbildning. Konst- och kulturfostran samt idrottsverksamhet och ungdomsarbete erbjuder medel att främja individens möjligheter att uttrycka och utveckla sig själv.

Utbildnings- och kulturtjänsterna har stor inverkan på regionernas livskraft

En av våra utmaningar i den närmaste framtiden är att upprätthålla ett jämlikt utbud av utbildnings- och kulturtjänster i landets regioner. Arbetskräftsbehov och utbildningsmöjligheter ges bättre förutsättningar att mötas. Problemen i glesbygden och i tillväxtcentrumen kräver skilda lösningar. Informationstekno-

login spelar en central roll även vid främjandet av en balanserad regional utveckling.

Välfungerande utbildnings-, forsknings-, kultur- och fritidstjänster är viktiga regionala attraktionsfaktorer. Regional framgång gynnas av samarbete mellan företag och läroanstalter, nyttiggörande av informations- och kommunikationsteknologi samt en kulturindustri som bygger på kreativt kunnande. Vi verkar för att skolor och högskolor skall ha gynnsamma verkningar på utvecklingen av regionernas dragningskraft. Servicen bör även svara mot förändringarna i omvärlden. Målet är ett aktivt samarbete med regionala och andra aktörer, förutsägelse av trender som påverkar den framtida regionalutvecklingen, bedömning av verksamhetens effekter samt ett starkare internationellt samarbete med hänsyn till regionala synpunkter.

Mot mångsidiga utbildnings- och kulturtjänster

Målet är att säkra tillgången till högtstående och allsidiga utbildnings- och kulturtjänster i hela landet. Var och en skall ha möjlighet till konst och kultur samt självuttryck.

Idrottstjänster och tjänster inom ung-

ungdomsarbetet skall finnas tillgängliga för alla. Centrala medel för att lika möjligheter till kultur skall uppnås är att säkra biblioteksväsendets och folkhögskolornas ställning, utveckla museer och konstinstitutioner och stödja kulturevenemang, främja samarbete och nätbygge.

En central utmaning för utbildningssystemet under den närmaste framtiden är att höja hela befolkningens kunskaps- och kompetensnivå samt att ständigt utveckla kunskapsreserven. Avgången från arbetslivet på grund av ålder påverkar utbildningsbehoven. I och med att de unga åldersgrupperna blir mindre, framhävs deras relativa betydelse som resurs i framtiden. När det gäller utslagning av unga måste samhället i ett tidigt skede ingripa genom sektorövergripande åtgärder. Integrering av invandrare och goda etniska förhållanden främjas.

Den offentliga sektorn som garant för välfärden

Jämlikheten tryggas genom basservice i utbildning och kultur. Servicetillgången säkras med gemensamma ansträngningar av kommun och stat. Kommunerna har en betydelsefull roll som upprätthållare av det lokala

skol- och kulturnätet, medan undervisningsministeriets roll är central som lagberedare och finansjär.

Lagstiftningen tryggar jämställdhets- och jämlikhetsprinciperna. Kommunernas och statens ekonomi anger ramarna för den offentliga sektorns insatser. Utmaningen gäller nivån på basserviceutbudet, vilka tjänster medborgarna skall ha rätt att få, och vad som eftersträvas utöver det.

De ekonomiska förutsättningarna att studera och utbilda sig tryggas. De studerande får handledning i sina val och uppmanas att slutföra sina studier och avlägga examen.

Samarbetet med andra instanser som ordnar utbildnings- och kulturverksamhet - den privata och den tredje sektorn - ökas. Tillgången på och tillgången till kunskap och kultur, bl.a. tryggade heltäckande nät och verksamhetsbetingelser för dessa områden, förutsätter insatser av den offentliga sektorn. Biblioteken och museerna har en central betydelse som allsidiga centrum för kunskap och information.

Omvärlden förändras

- *Befolkningen blir äldre, de unga åldersgrupperna blir mindre. Antalet personer över 65 år ökar fram till år 2020 från nuvarande ca 780 000 till 1,22 miljoner.*
- *Enligt långsiktiga prognoser kommer arbetslöshetsgraden att sjunka och sysselsättningsnivån att stiga. Antalet personer i arbetsför ålder sjunker bestående mot slutet av detta årtionde. Andelen unga av arbetskraften minskar på grund av den förändrade åldersstrukturen. Som en följd av befolkningsutvecklingen försvåras tillgången på arbetskraft. Den hotande bristen på arbetskraft förstärks och flaskhalsar på arbetsmarknaden blir allt vanligare.*
- *Regionalpolitiken har fått större betydelse. Produktion, befolkning och tjänster koncentreras. Det finns en risk att välfärden fördelas ojämnt med differentiering och polarisering som följd. Vikten av lokal och regional specialisering ökar. Utbildnings- och kulturtjänster är en central regional attraktionsfaktor.*
- *Andelen utläningar av befolkningen och nettoinvandringen till Finland hör till de minsta i Europa. Immigrationen och emigrationen ökar. Andelen invandrare beräknas växa till det dubbla under nästa årtionde.*

Strategier och program som berör den utbildningsmässiga och kulturella jämlikheten

- *Utbildning och forskning 1999-2004 - utvecklingsplan*
- *Kunskapsstrategi för utbildning och forskning 2000-2004*
- *Konst- och konstnärspolitiskt program, 2002*
- *Biblioteksstrategi 2010*
- *Opetusministeriön aluestrategia 2003-2013 (Undervisningsministeriets regionstrategi), Korkeakoulujen aluekehitystrategia (Högskolornas regionala utveckling, strategi)*
- *Kulttuurin tietoyhteiskunta 2010 - strategia ja toimintaohjelma (Kulturen i informationssamhället - strategi och handlingsprogram)*
- *Opetusministeriön maahanmuuttopoliittiset linjaukset (Undervisningsministeriets invandrarpolitiska riktlinjer)*
- *Museer 2000 - museipolitiskt program*
- *Rakennusperintöstrategia (Byggnadsarvsstrategi), 2002*

Personlig tillväxt och inläring främjas

Utbildning och kunskande, kultur, ungdomsarbete och idrott har stor betydelse med tanke på individens lärande, livsbalans, självförverkligande och utveckling. Samhällets ständiga förändring ställer krav på livslångt lärande och personlig utveckling. Vår utmaning är att förnya kunskandet och trygga förutsättningarna för personlig tillväxt och välfärd. Utbildning samt kultur- och idrottstjänster främjar mentalt och fysiskt välbefinnande.

Målet är personlig tillväxt och livsbalans

Utbildning, konstupplevelser och kulturella intressen utvecklar färdigheter för aktiv verksamhet och påverkan, omdömesförmåga och förmåga att strukturera den föränderliga omvärlden och en egen plats i samhället. Idrotten har betydelse för självförverkligandet och livsbalansen, särskilt tack vare sin hälsofrämjande inverkan.

Skolornas vardag och undervisningens innehåll erbjuder kunskaper och färdigheter som behövs för livshantering. Genom fostran i kreativitet och kultur stöds en balanserad utveckling hos individen. Konst- och kulturintressen bidrar

till en allsidig och fördjupad utveckling av personligheten. Genom barnkultur samt konst- och kulturfostran kan vi skapa vanor för livet att använda konst och anlita kulturtjänster.

Helhetsbetonat lärande öppnar nya möjligheter

Möjligheterna till helhetsbetonat lärande och självutveckling breddas. Det betyder såväl mångsidiga utbildningsinnehåll, välfungerande skolksamfund som möjligheter att lära sig under hela livet, oberoende av ålder och livssituation.

Möjligheterna att beakta lärande som sker utanför utbildnings- och

kultursystemet ökas. Förutom i undervisningen inom utbildningssystemet och annan formell undervisning, lär sig folk på arbetsplatserna, hemma, inom fritidsintressen och medborgarverksamhet. Realkompetensen stöder livsbalansen och den personliga tillväxten samt främjar välbefinnande. Flexibiliteten i utbildningssystemet ökas i fråga om kompetensvalidering.

Livslångt lärande uppmuntras

Livslångt lärande syftar till att i alla ålders- och befolkningsgrupper bevara en positiv och aktiv attityd till lärande livet igenom. Undervisningsministeriet stöder en starkare inlärnings- och utvecklingspositiv atmosfär inom alla sektorer i samhället.

Grunden till livslångt lärande läggs i den grundläggande utbildningen. Praktiskt samarbete mellan skolvärlden och samhället runt omkring ökas. Samarbete och nätverk mellan olika aktörer som står för livslångt lärande - den offentliga sektorn, den privata sektorn och den tredje sektorn - främjas. Utbildnings- och kultursystemet görs smidigare när det gäller att främja livslångt lärande. Medborgarorganisatio-

nernas arbete för livslångt lärande understöds.

Viktigt att förnya kunnande och kompetens

Med tanke på integrationen och konkurrenskraften i samhället samt medborgarnas livskvalitet och välfärd är det viktigt att se till att kunnandet och kompetensen i arbetslivet samt medborgarfärdigheterna motsvarar tidens krav. De vuxnas utbildningsnivå höjs så att den svarar mot arbetslivets kompetenskrav. Inom vuxenutbildningen stöds även specialåtgärder riktade mot vuxna som löper risk att marginaliseras. Stöd för livslångt lärande och arbetshälsa bidrar till den åldrande befolkningens välfärd och välbefinnande. Försök med nya inlärningsmetoder och undervisningsformer uppmuntras. Utbudet av utbildnings- och kulturtjänster som gynnar deltagande och välfärd hos den växande andelen pensionärer görs mångsidigare.

Omvärlden förändras

- *Den åldrande befolkningens relativa betydelse framhävs som en framtida resurs i och med att de unga åldersgrupperna blir mindre.*
- *Produktivitets- och effektivitetskraven i det informationsintensiva arbetet ökar. Det föränderliga arbetslivet förutsätter att folk är beredda på och har förmåga att hantera förändringar, ständigt är beredda att lära sig och utveckla sina kunskaper och färdigheter. Entreprenörskapet ökar både som egentlig verksamhetsform och som intern företagssamhet (attityd). Som en följd av att arbetets innehåll ändras och belastningen ökar blir det allt viktigare att upprätthålla arbetstagarnas arbetsförmåga.*
- *När arbetskraften minskar får utbildningen större betydelse i alla åldersgrupper. Det blir viktigt att möjligheterna till lärande utnyttjas i bred skala både i skolor och inom medborgarverksamhet.*
- *I och med snabbare förändringar blir det allt viktigare att förebygga utslagning (vuxenbefolkningen, personer med multiproblem, ungdomar och levnadsförhållanden, invandrare, IT-samhällsfärdigheter).*
- *Fritiden får större betydelse och förväntningarna på fritidens innehåll ökar.*

Strategier och program som berör personlig tillväxt och lärande

- *Utbildning och forskning 1999-2004 - utvecklingsplan*
- *Kunskapsstrategi för utbildning och forskning 2000-2004*
- *Parlamentariska arbetsgruppen för vuxenutbildning, rekommendationer, 2002*
- *Opetussuunnitelman uudistaminen (Läroplansreformen) 2003-2006*
- *Liikuntastrategia (Idrottsstrategi) 2001-2003*

Möjligheterna till delaktighet och deltagande ökas

Ett demokratiskt samhälle bygger på medborgarnas deltagande. Ett livskraftigt civilsamhälle ger individen möjlighet att vara delaktig, att delta och att påverka. Samhällelig tillhörighet har stor betydelse för den sociala välfärden. Genom att stödja delaktighet förebygger vi utslagning. Att säkerställa förutsättningarna för medborgarverksamhet är en central ambition som styr arbetet på undervisningsministeriets förvaltningsområde. Även utbildningssystemet har en betydande roll när det gäller att stärka delaktighet och deltagande.

Mot ett aktivt medborgarskap

Demokratin främjas genom ökade påverkningsmöjligheter för medborgarna. Att utveckla det demokratiska samhället och att förnya demokratin hör nära ihop med frågan om att säkra medborgarnas påverkningsmöjligheter i beslutsfattandet.

Genom medel som erbjuds inom utbildningen, kulturen och medborgarverksamheten stöder vi individens möjligheter till ett aktivt medborgarskap. Den grundläggande utbildningen måste ge individen färdigheter att välja och vara en aktiv medborgare. Nya möjligheter

såsom nätdemokrati, utnyttjas som ett sätt påverka. Möjligheterna att lära sig medborgarfärdigheter främjas inom ungdomsarbete, idrott och annan hobbyverksamhet.

Genom integration ökas invandrarnas färdigheter att delta i det finländska samhället.

Förutsättningarna för samhällelig tillhörighet och medborgarverksamhet stärks

I medborgarverksamheten stöds verksamhetsformer som främjar delaktighet och samhällelig tillhörighet.

Undervisningsministeriet sörjer för att folkorganisationerna har lika förutsättningar att bedriva medborgarverksamhet. Vi stöder verksamhet i medborgarorganisationer och strävar efter att undanröja hinder för medborgarverksamhet. Verksamhetens mångsidighet tryggas.

Upplevelsen av social förankring är en betydande faktor för den sociala välfärden - med tanke såväl på självförverkligandet som på livsbalansen och ett strukturerat och meningsfullt liv. Vi stöder kulturell mångfald och möten mellan kulturer. Vi främjar förverkligandet av religionsfrihet och sörjer för verksamhetsbetingelserna för religions-samfund.

Utslagning förebyggs genom ökad delaktighet

Målet är framför allt att hjälpa ungdomen att strukturera och hantera sitt liv samt stärka sin identitet. I skolan stärks den sociala tillhörigheten genom utveckling av undervisningsarbetet och den övriga verksamheten i skolan. I synnerhet när det gäller ungdomar är det viktigt att de har tillräckliga färdigheter att göra val och förmåga att utnyttja de möjligheter som utbildning och kul-

tur, idrott och ungdomsarbete erbjuds. Målet är att öka ungdomarnas delaktighet och förebygga utslagning. En övergripande förbättring av ungdomens levnadsförhållanden kräver tätt samarbete mellan den offentliga sektorn och medborgarorganisationerna.

Åtgärder för att förebygga utslagning ägnas särskild uppmärksamhet vid övergången från en utbildningsnivå till nästa och från utbildning till arbetsliv. De ungas andel av befolkningen minskar. Det är viktigt att få så många unga som möjligt aktivt med i arbets- och samhällslivet. Detta förutsätter bl.a. att verkstadsverksamheten för unga blir etablerad och att kvaliteten förbättras.

Alla skall ha möjlighet att ägna sig åt konst och idrott

Alla befolkningsgrupper skall oberoende av bostadsort ha möjlighet att förverkliga sig själva inom kulturell och idrottsinriktad hobbyverksamhet. Mångfald i kultur- och idrottsverksamheten främjas.

Vi beaktar barns och ungas och specialgruppernas särskilda behov när det gäller möjligheter att ägna sig åt konst och idrott. I det fria

Omvärlden förändras

- *Det finländska samhället har i fråga om kulturella värderingar blivit, och blir alltjämt, mer pluralistiskt och mångfasetterat. Spektret av specialkulturer har vuxit. Traditionerna har fått mindre betydelse som värdegrund och deras bindande kraft har försvagats.*
- *Jämsides med markeringen av individualismen får den samhälleliga tillhörigheten ökad betydelse. Som en motkraft till globaliseringen och rörligheten stärks det lokala, nationella, etniska och religiösa engagemanget.*
- *De unga har större möjligheter att pröva på och välja livsstil. Utan de färdigheter som utbildning och kultur erbjuder, kan valfriheten även göra det svårare att hantera livet, och leda till utslagning, i synnerhet när det gäller unga.*
- *Medborgarverksamhet erbjuder betydande möjligheter till deltagande, delaktighet och påverkan. Den ger redskap för medborgarfostran, förnyelse av demokratin, individens identitetsbygge och livsbalans samt för förebyggande av utslagning. Medborgar- och organisationsverksamheten ökar samhällets sociala kapital, individernas ömsesidiga förtroende och sociala välfärd.*
- *Formerna för medborgarverksamhet har blivit brokigare. Det har blivit mindre vanligt med långa föreningsengagemang, föreningskulturernas betydelse har avmattats och den projektinriktade verksamheten har ökat.*
- *De unga deltar, agerar, påverkar och tar ställning, men i avtagande grad via sedvanliga institutionella och politiska kanaler.*

Strategier och program som berör delaktighet och deltagande

- *Konst- och konstnärspolitiskt program, 2002*
- *Liikuntastrategia (Idrottsstrategi) 2001-2003*
- *Kunskapsstrategi för utbildning och forskning 2000-2004*

bildningsarbetet och i kulturverksamheten står även främjandet av den åldrande befolkningens aktivitetsmöjligheter i fokus. I med-

borgarorganisationernas idrottsverksamhet betonas vikten av sunda levnadsvanor.

Samhällets kulturella och ekonomiska konkurrenskraft stöds

Kreativitet och innovativitet utgör en resurs för individen och nationen. Som en grund för bildning och kultur framhävs vikten av att värdesätta vetenskapen, konsten och kulturarvet. Det finländska samhällets ekonomiska och sociala välfärd uppkommer genom produktion och tillämpning av ny information och kunskap. Kvaliteten i innovationssamhället säkras. Ett välfungerande innovationssystem stärker nationens konkurrenskraft i den globala ekonomin. Vi främjar utvecklandet av kunskapssamhället, färdigheter för informations-samhället, datanätens innehåll och tillgången till nättjänster.

Forskning, utbildning och kultur säkrar konkurrenskraft och välfärd

Kreativitet och en hög utbildningsnivå är grundvalen för samhällsförnyelse och hela innovationssystemet. Ett livskraftigt innovationssystem främjar nationens framgång i en global ekonomi.

Forsknings- och utvecklingsarbete utgör en central del av nationens innovationssystem. Den offentliga finansieringen för FoU-verksamheten ökas. Målet är ett balanserat och smidigt forskningssystem som bygger på samarbete mellan olika aktörer. Den offentliga

finansiering som kanaliseras via undervisningsministeriet binds till höga kvalitetsmål, vår garanti för fungerande grundstrukturer för forskningen.

Konst och kultur utgör vid sidan av utbildning och forskning strategiska framgångsfaktorer samt breddar samhällets innovationsbas. Viktigt är såväl grundläggande konstnärligt och kulturellt arbete som en kulturindustri som drar nytta av och utvidgar detta arbete.

Internationella nätverk och aktivt stöd för medverkan i dem är en förutsättning för att innovationssystemet skall utvecklas.

Utvecklande av kreativitet och kunnande

Vi möter arbetslivets framtida behov med utbildning och forskning. Prognostiseringen av utbildningsbehoven utvecklas för att tillgodose kommande behov. Utbildningens arbetslivsmotsvarighet effektiveras genom ökad växelverkan mellan utbildningsanordnarna och näringslivet. De informations- och kunskapskrävande arbetsuppgifterna blir fler. Vi möter kraven på högre utbildningsnivåer. En kulturfostran som sporrar till kreativitet och självuttryck skapar grund för utveckling. Produktion och tillämpning av ny information och kunskap skapar välfärd. Entreprenörskap uppmuntras. Element som främjar en positiv attityd till företagsamhet tas in i utbildnings- och kultursystemet.

Informations- och kunskapssamhällets tjänster tillgängliga för alla

I utvecklingen mot informations-samhället har teknologin intagit en central plats som motor för hela utvecklingen. Man bör likväl beakta balansen mellan den teknologiska och den kulturella och intellektuella utvecklingen i denna process. Tek-

nologin utnyttjas som ett medel på väg mot ett etiskt hållbart informations- och kunskapssamhälle. Vi måste vara beredda att bekämpa eventuella problem till följd av ensidig teknologi och ensidigt informationsflöde. Till de färdigheter som behövs i informations- och kunskapssamhället hör kritiskt tänkande och förmåga att välja väsentlig och relevant information.

Målet är att skapa förutsättningar för utvecklingen av informations- och kunskapssamhället. Tillgången till information och kultur i datanät utvecklas. Ett heltäckande biblioteks- och kunskapssamhället erbjuder medborgarna tillträde till datanät. Medborgarnas färdigheter för IT-samhället och e-lärande utvecklas och upprätthålls inom alla utbildningssektorer.

Vi skapar förutsättningar för att innehållet i datanäten skall kunna utvecklas. Utmaningen är dels att utveckla produktionen, distributionen och tillgången i fråga om kulturtjänster, dels att tillgodogöra sig den nya kommunikationstekniken i kulturinstitutionernas och övriga aktörers verksamhet och vidare att föra över kulturarvet på nya medier och främja digitala kulturtjänster. Den audiovisuella politiken främjar internationaliseringen av finländsk

innehållsproduktion.

Satsningar görs på lärande och växelverkan som utnyttjar elektroniska utbildningsnät och datareserver. Virtuella studier öppnar nya möjligheter till utbildningsarrangemang och lärande.

Hög utvecklingsnivå bygger på utbildning, forskning och kulturarv

Samhällsutvecklingen är beroende av kulturarvet. Även när kulturarvet förs vidare och förädlas är åtgärder inom utbildnings- och kulturpolitiken centrala. Under rådande globalisering är det synnerligen viktigt att se till att rikedomerna i kulturarvet bevaras, vilket påverkas genom kulturpolitiken. Samtidigt är det viktigt att sörja för den kompetensberedskap som behövs för att utveckla kulturpolitiken, vilket påverkas genom utbildningspolitiken.

Som nyskapande funktioner intar konsten och vetenskapen en särskilt ställning i kulturarvsutvecklingen. Båda utgår från en individuell förmåga och initiativrikedom, som likväl övergår i kollektiva utvecklingsresurser, den samhälleliga innovationsbasen.

Omvärlden förändras

- I globaliseringen organiseras de ekonomiska kärnprocesserna globalt och det ekonomiska beroendet ökar. Konkurrensen om investeringar, företag och kunnigt folk skärps.
- I en öppen och integrerad ekonomi utgör kreativitet och innovativitet samt en kunnig och högt utbildad arbetskraft väsentliga faktorer med tanke på den internationella konkurrenskraften.
- Betydelsen av information och kunskap som en produktiv och ekonomisk faktor framhävs. De informations- och kunskapsintensiva arbetsuppgifterna ökar. Efterfrågan på arbetskraft växer i synnerhet inom de kunskapsintensiva branscherna. Yrkesstrukturen utvecklas på alla områden i en riktning som kräver kompetens och kunskaper på allt högre nivå.
- I framtiden kommer tillväxten av produktiviteten allt snabbare att bygga på kunnande och innovationer. I ett fungerande och effektivt innovationssystem har vetenskap och forskning en central betydelse.
- En ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling framhävs.
- Den nationella kulturen och det internationella inflytandet möts. Internationella kontakter tillför den nationella kulturen rikedom och mångfald. Kulturarvet och den kulturella mångfalden bildar en fruktbar grund för kreativitet.

Strategier och program som berör innovationssamhället

- Statens råd för vetenskap och teknologi: Osaaminen, innovaatiot ja kansainvälistyminen (Kunnande, innovationer och internationalisering), 2003
- Konst- och konstnärspolitiskt program, 2002
- Utbildning och forskning 1999-2004 - utvecklingsplan
- Kunskapsstrategi för utbildning och forskning 2000-2004
- Korkeakoulutuksen kansainvälisen toiminnan strategia 2010 (Strategi för internationell verksamhet inom högre utbildning 2010), 2001
- Kulttuurinen tietoyhteiskunta 2010 - strategia ja toimintaohjelma (Kulturen i informationssamhället - strategi och handlingsprogram)
- Digitaalinen sisältötuotanto - strategiset tavoitteet ja toimintaehdotukset (Digital innehållsproduktion - strategiska mål och åtgärdsförslag), 2003
- Museer 2000 - museipolitiskt program
- Biblioteksstrategi 2010
- Rakennusperintöstrategia (Byggnadsarvsstrategi), 2002

Mångsidigare internationell växelverkan

Inriktningar som lyfter fram kulturell identitet blir starkare. Målet är att skapa en gemensam värdegrund för hanteringen av problem i globaliseringsutvecklingen. Utvidgningen av EU öppnar nya samarbetsmöjligheter. Vi främjar den finländska kulturens internationella synlighet och stärker på samma gång den kulturella mångfalden i vårt eget land. Nätbaserat samarbete mellan många aktörer blir av större vikt i den nordliga dimensionen och samarbetet med Ryssland.

En global, etiskt hållbar utbildnings-, forsknings- och kulturpolitik stärker Finlands ställning som ansvarstagande nation

Kulturell mångfald, växelverkan mellan kulturer och religioner, säkerhet samt en hållbar utveckling får en markant framtoning i och med globaliseringen. Balanserade förändringar förutsätter aktivt arbete mot målen för en hållbar utveckling samt satsningar i synnerhet på att främja en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. Utmaningar finns även i samordningen av målen för olika politikområden.

Kulturmöten stärker värdepluralismen

Den allt större rörligheten framhäver vikten av kulturell identitet. Att respektera mänskliga rättigheter och att främja tolerans utgör utmaningar i synnerhet i de internationella befolkningsrörelserna och i immigrationspolitiken, och blir därför viktiga mål i utvecklingen.

Europeiska unionen centralt forum för påverkan

Kunnande och kompetens är den viktigaste grundpelaren för att stärka EU:s konkurrenskraft. Att påverka

Europeiska unionens utbildnings-, forsknings-, ungdoms- och kulturpolitik, utvecklingen av informations- och kunskapssamhället samt strukturpolitiken, i synnerhet i beredningen av finansieringsramen för den nya perioden, samt att påverka den institutionella utvecklingen av det utvidgade EU, är utmaningar av stor betydelse. Utvidgningen av den inre marknaden och den ökade rörligheten innebär nya samarbetsmöjligheter. Framförhållning, uppföljning och planmässighet markeras.

Undervisningsministeriets måluppfyllelse rörande den nordliga dimensionen måste säkras. Samarbetet mellan Nordiska ministerrådet, Euroarktiska Barentsrådet, Arktiska rådet och Östersjörådet utnyttjas i syfte att nå dessa mål.

Nordiskt samarbete och närområdes-samarbete centralt

Betydelsen av nordiskt samarbete i utbildnings-, forsknings- och kulturfrågor framhävs. Det nära samarbetet med Estland fortsätter. Samarbetet med Ryssland bör utvecklas och moderniseras på undervisningsministeriets alla sektorer. Detta innebär utbyte av sakkunskap och

information mellan förvaltningarna, samarbete med andra internationella aktörer och tonvikt på nätverks-samarbete.

Den finländska kulturen görs internationellt synlig

Målet för det bilaterala samarbetet är att bidra till att högtstående finländsk kultur blir internationellt synlig och till att andra kulturer presenteras i Finland. Den allt djupare internationaliseringen och de begränsade finansieringsmöjligheterna tvingar oss i framtiden att inrikta våra resurser och välja våra insatsområden allt mer strategiskt.

Omvärlden förändras

- *Det internationella beroendet och vikten av multilateralt samarbete ökar: viktiga frågor inom utbildning och kultur behandlas även på andra än s.k. traditionella forum, t.ex. inom internationell handelspolitik.*
- *Rörligheten understryker vikten av tolerans och förståelse av olika kulturer.*
- *Globaliseringen medför etiska problem.*
- *Världen krymper. Våra relationer till utvecklingsländerna och Asiens tillväxtcentrum ställer utbildningen, rörligheten och kulturen inför nya utmaningar.*
- *EU utvidgas och genomgår institutionella förändringar som inverkar också på vårt förvaltningsområde. Europa förändras. Den nordliga dimensionen kan få större tyngd.*

Strategier och program som berör den internationella verksamheten

- *Utbildning för hållbar utveckling i Östersjöområdet, Baltic 21E, 2002*
- *Venäjä-toimintaohjelma, 2003 (Program för Rysslandverksamhet)*
- *Utbildning och forskning 1999-2004 - utvecklingsplan*
- *Korkeakoulutuksen kansainvälisen toiminnan strategia 2010 (Internationell verksamhet inom högre utbildning - strategi 2010), 2001*

Verksamhetsområdets resultat förbättras

Arbetet med att utveckla finansieringssystemet för utbildning och kultur syftar till en stabil och förutsägbar finansiering. Resultatstyrningen av verksamhetsområdet utvecklas. Lagstiftningens kvalitet garanteras. Prioriteringarna i ministeriets verksamhet följer en strategisk riktning.

Ekonomiska förutsättningar för utbildningen, forskningen och kulturen tryggas

Satsningar på utbildning, forskning och kultur är investeringar för framtiden. Att vidmakthålla den nationella konkurrenskraften och därigenom även en hållbar utveckling i den offentliga ekonomin förutsätter att resursförsörjningen för funktionerna inom förvaltningsområdet tryggas. Eftersom det handlar om en nästan helt samhällsfinansierad sektor, vilar ansvaret för dessa investeringar klart på den offentliga sektorn.

Att åldersgrupperna barn och ungdomar blir mindre, minskar inte förvaltningsområdets finansieringsbehov i motsvarande grad. Glesare bebyggelse på landsorten leder ofta till dyrare utbildningslösningar, eftersom utbildningens kvalitet inte

kan sänkas. Bl.a. vuxenutbildningen, den offentliga forskningsfinansieringen och invandrarutbildningen sätter press på nya utgifter. Barn- och ungdomsproblem påverkar finansieringsbehovet i ungdomsarbetet. Kultursektorns finansieringsbehov ökar i och med kulturens allt större betydelse i samhället; i synnerhet behövs extra satsningar på försöks- och utvecklingsverksamhet.

Genom lagstiftning säkras långsiktig finansiering för bastjänsterna inom utbildningen och kulturen, liksom även för universitetsundervisningen och forskningen. Inriktningen av finansieringen på de olika funktionerna måste vara effektiv, resultatgivande och rättvis. Målet är att utveckla finansieringssystemet så att en så stabil och förutsägbar finansiering av servicen som möjligt tryggas och förmågan att reagera

flexibelt på ändringar i inriktningen och kostnadsnivån gällande servicebehoven säkras.

Styrningen av verksamhetsområdet utvecklas

Undervisningsministeriet ansvarar för lagberedningen och den årliga budgetberedningen inom verksamhetsområdet i enlighet med det politiska beslutsfattandet. Regeringsprogrammet och programmen för de olika politikområdena genomförs med hjälp av resultatstyrningen av verksamhetsområdet. Ministeriet koncentrerar sig på strategisk planering och utstakning av riktlinjer med sikte på kvalitet, effektivitet och påverkan.

Centrala styrmedel på verksamhetsområdet är lagstiftning och annan reglering, resultatstyrning och informationsstyrning.

Lagstiftningen är en viktig och effektiv styrform. Utmaningen ligger i att knyta regleringen närmare till den strategiska planeringen. Lagstiftningens kvalitet garanteras.

Budgeten och finansieringssystemen utgör centrala former av styrning och samtidigt även viktiga medel i uppfyllelsen av de strategiska målen. Det är en strävan att samban-

den mellan budget, strategisk styrning och resultatstyrning skall stärkas i planeringen av reformer på verksamhetsområdet. Resultatstyrningens betydelse har hela tiden ökat under 1990-talet. Målet är att intensifiera resultatstyrningen genom bättre målsättningar och effektiviserad uppföljning och utvärdering.

Behovet och vikten av informationsstyrning har ökat i och med att lagstiftningen, den finansiella styrningen och resultatstyrningen möjliggjort bredare ramar för aktörerna inom området att själva besluta om verksamhetssätten och medlen för att uppnå de uppställda målen. Genom informationsstyrningen och dataoffentligheten gynnas öppenhet och genomskinlighet i samhället.

Undervisningsministeriet - en kunskapsorganisation

I undervisningsministeriets verksamhet framhävs vikten av en kompetent personal. Verksamheten bygger på organisationens gemensamma värderingar - sakkunnighet, öppenhet och samarbete, framtidsorientering och ansvar. Undervisningsministeriet är en konkurrenskraftig arbetsgivare och föregångare i den personalpolitiska utvecklingen. Undervisningsministeriet ser till de anställdas kompetens och välbefinnande.

Kunnande, livslångt lärande och kunskapshandling betonas. Målet är att stärka sektorsakkunskapen och strategiska synsätt. Med hjälp

av statistik- och informationsproduktion, sektorforskning, uppföljning och utvärdering ökas kunskapen om styrningens effekter.

Demokrati, laglighet och en god och förtroendeingivande förvaltning utgör hörnstenarna i ministeriets förvaltningsfunktioner. Ministeriet utvecklar kommunikationer, datasystem, elektronisk kundservice och nätbaserade tjänster. Målet är ett e-UVM och en kanal för elektronisk kommunikation inom förvaltningsområdet, e-UVM+. Respons från medborgare, intressegrupper och samarbetsparter beaktas. En öppen förvaltning tryggar medborgarnas påverkningsmöjligheter.

Strategi 2015 skall styra undervisningsministeriet i ledningen av verksamhetsområdet.

Vi följer upp visionen, verksamhetsidén, värderingarna och målsättningen. Strategin är en riktgivande ram för vår verksamhets- och ekonomiplan och för ekonomiplaneringen. Våra strategier och utvecklingsprogram inom olika sektorer förankras i de mål och riktlinjer som anges i ministeriets strategi.

Vi följer utvecklingen i omvärlden och organisationens verksamhet utvärderas. Vi granskar verkningarna av våra beslut och effekterna av vår verksamhet. Den information granskningen och uppföljningen ger används som underlag för strategiska synsätt. Till stöd för granskningen och uppföljningen utvecklas indikatorer. Strategin uppdateras för varje regeringsperiod.

Omvärlden förändras

- Finland använder ungefär en femtedel av nationalprodukten till produktion av offentliga tjänster, bara något mer än EU-regionen i snitt. Utgifterna för produktionen av utbildningstjänster har den senaste tiden ökat i en klart långsammare takt än genomsnittet för alla funktioner.
- Undervisningsministeriets förvaltningsområde utgör 16 % av statsbudgeten och är den näst största huvudtiteln i budgeten.
- De offentliga utbildningsutgifterna utgjorde år 2000 i Finland 6 % av nationalprodukten, mot drygt 7 % före recessionen på 1990-talet. Andelen motsvarar för närvarande OECD-ländernas medelnivå. Utgifterna för det offentliga forsknings- och utvecklingsarbetet är mindre än 0,9 % av nationalprodukten, och kulturutgifterna utgör 0,2 %.
- Under nästa årtionde kommer i synnerhet socialvårdsutgifternas andel av nationalprodukten att växa till följd av förskjutningarna i befolkningsstrukturen. En ökning av nationalprodukten gör det möjligt att även öka utgifterna för utbildning, forskning och kultur på det sätt som flera förslag syftar till. Å andra sidan finns det även ett stort tryck att minska skatteintäkterna och därigenom statens utgifter.
- Undervisningsministeriets verksamhet berör i olika skeden av livet alla landets medborgare. På förvaltningsområdet arbetar cirka 125 000 stats-, kommun- och organisationsanställda lärare, forskare och andra som arbetar med utbildnings-, kultur- och idrottsfunktioner eller skapar förutsättningar för dessa.
- I en omvärld stadd i snabb förändring framhävs vikten av strategisk planering.

Strategier och program som berör styrningen av verksamhetsområdet

- Ministeriets personalpolitiska program, jämställdhetsplan, personalomsättning och de anställdas åldersstruktur - balanserad förändring, motiverande lönesystem och program för vetenskapliga påbyggnadsstudier
- Viestintästrategia (Kommunikationsstrategi), 2003
- Tietohallinnon kehittämisohjelma (Informationsförvaltningen, utvecklingsprogram) 2003-2007

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation